

Ναυπάκτου Ιερόθεος: Ομιλία στο Ιατρικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Θράκης για την Βιοηθική

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου

Την Τετάρτη το απόγευμα 19 Φεβρουαρίου 2025, ο Σεβ. Μητροπολίτης Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ. Ιερόθεος, προσκεκλημένος της Διευθύντριας του «Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Βιοηθική» του Τμήματος Ιατρικής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, κ. Αλεξάνδρας Τσαρούχα, καθηγήτριας Πειραματικής Χειρουργικής, ομίλησε στους μεταπτυχιακούς σπουδαστές του προγράμματος.

Ο Σεβασμιώτατος ανέπτυξε το θέμα: «Βιολογία, Βιοηθική και Βιοθεολογία».

Ομίλησε δύο ώρες αναπτύσσοντας το σημαντικό και σύγχρονο αυτό θέμα και στο τέλος απάντησε και σε ερωτήσεις που του υποβλήθηκαν σχεδόν άλλη μία ώρα, συνολικά ομίλησε και συζήτησε με πάνω από 100 μεταπτυχιακούς τρεις (3) ώρες.

Το θέμα διαρθρώθηκε σε έξι (6) ενότητες.

Στην πρώτη ενότητα αναλύθηκε η ορολογία που χρησιμοποιείται για την ζωή, τον βίο, την ψυχή, την Βιολογία, την Βιοηθική, την Τεχνοηθική και την Βιοθεολογία. Για κάθε όρο ανέπτυξε την σημασία του, πως νοείται και ποια είναι η θέση της Εκκλησίας.

Στην δεύτερη ενότητα ανέπτυξε το πως ο ίδιος ασχολήθηκε με βιοηθικά θέματα, αφού αυτό προήλθε κατ' αρχάς από ποιμαντικές ανάγκες, και ύστερα από πολλές προκλήσεις και Εισηγήσεις στην Ιεραρχία της Εκκλησίας της Ελλάδος και σε Ιατρικές Σχολές και βεβαίως από το μάθημα της Βιοηθικής που δίδαξε στην Θεολογική Σχολή του Λιβάνου. Επεσήμανε όμως, ότι από την αρχή που ασχολήθηκε με το θέμα της Βιολογίας και Βιοηθικής έχουν αλλάξει πολλά από τα δεδομένα, αφού οι Βιοιατρικές έρευνες προχωρούν με ταχύτατο ρυθμό και η Επιστήμη της Βιοηθικής πρέπει να θέττει όρια ώστε να γίνονται οι έρευνες για ωφέλεια και όχι για βλάβη των ανθρώπων.

Στην τρίτη ενότητα ανέπτυξε την σχέση μεταξύ επιστήμης και ορθόδοξου θεολογίας, ότι και οι δύο κινούνται σε διαφορετικά επίπεδα, αλλά κέντρο της βοήθειας των δύο είναι ο άνθρωπος, οπότε πρέπει να υπάρχει συνεργασία μεταξύ τους. Ανέφερε ότι η Ορθόδοξη Εκκλησία παρακολουθεί προσεκτικά και διακριτικά την εξέλιξη της Βιοτεχνολογίας, καταθέτει τις απαραίτητες θεολογικές αρχές της και εργάζεται ποιμαντικά.

Στην τέταρτη ενότητα ανέφερε το πως από την αγροτική κοινωνία περάσαμε διαδοχικώς στην Βιομηχανική κοινωνία, στον αιώνα της Βιοτεχνολογίας και στην σύγχρονη ψηφιακή τεχνολογία και ποια είναι η θέση της Ορθόδοξης Εκκλησίας σε αυτά.

Στην πέμπτη ενότητα ανέπτυξε το θέμα για την Μοριακή Βιολογία, την Γενετική Μηχανική και την Ψηφιακή Τεχνολογία. Πρόκειται για νέες επιστήμες και πως η Εκκλησία τις αντιμετωπίζει αποβλέποντας στην ωφέλεια του ανθρώπου και στην σωτηρία του.

Στην έκτη βασική ενότητα αντιμετωπίστηκαν οι τρεις βασικές πτυχές της ζωής του ανθρώπου, που αναφέρονται σε τρεις βασικούς τομείς της βιολογικής ζωής του, ήτοι:

α) την αρχή της βιολογικής ζωής στην οποία περιλαμβάνονται η χαρτογραφηση, η αποκωδικοποίηση του γενετικού κώδικα, η κλωνοποίηση (αναπαραγωγική και θεραπευτική) οι έρευνες στα βλαστοκύτταρα, οι αναπαραγωγικές τεχνολογίες (ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή), η ανάπτυξη του εμβρύου και η διακοπή της κύησης (αμβλώσεις).

β) η παράταση της βιολογικής ζωής (μετάγγιση αίματος, μεταμόσχευση οργάνων, κυτταρικές και γονιδιακές θεραπείες)

γ) το τέλος της βιολογικής ζωής (ευθανασία, Μονάδες Εντατικής Θεραπείας-ΜΕΘ).

Σε κάθε περίπτωση ανέλυσε τις βασικές αρχές και πρακτικές της σύγχρονης Επιστήμης, τις απόψεις της επιστήμης της Βιοηθικής, και τις θέσεις της Ορθοδόξου Εκκλησίας.

Το Συμπέρασμα της όλης παρουσίασης ήταν ότι:

1. Ο άνθρωπος είναι ο τόπος συνάντησης της επιστήμης και της Βιοθεολογίας για την ωφέλειά του.

2. Πέρα από την Βιολογία και την Βιοηθική είναι και η υπαρξιακή Φιλοσοφία και Ψυχολογία με τα ερωτήματα που θέτουν για το τι είναι η ζωή και ο θάνατος και πιο είναι το νόημα της ζωής του ανθρώπου.

3. Η Ορθόδοξη θεολογία έχει δικό της λόγο για όλους τους τομείς της βιολογικής ζωής, με τους οποίους ασχολείται η σύγχρονη επιστήμη και τελικά προχωρεί πέρα από την Βιολογία, την Βιοηθική, την Ψυχολογία, την υπαρξιακή Φιλοσοφία, διότι βλέπει τον άνθρωπο ως δημιουργήμα του Θεού, έχοντας το κατ' εικόνα και το καθ' ομοίωση και τον αντιμετωπίζει μέσα από την προοπτική της αιωνιότητας εν κοινωνία με τον Θεό.

Η παρουσίαση του θέματος οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις κινήθηκαν σε ένα υψηλό επιστημονικό και θεολογικό επίπεδο, πράγμα που επισημάνθηκε και από την καθηγήτρια Διευθύντρια Βιοηθικής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου κ. Αλέκα Τσαρούχα-Τσιχριτζή και από τους μεταπτυχιακούς σπουδαστές.